

Etelä-Savon perhekeskustoiminnan toimintasuunnitelma 2026-2029

Toimintasuunnitelma on käsitelty Etelä-Savon
lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmässä
12.12.2025.

Sisältö

1. Taustatietoa
 1. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tiivistelmä
 2. Perhekeskustoiminnan palvelukokonaisuus
 3. Perhekeskuksen tehtävät
2. Perhekeskustoiminnan monitoimijaiset verkostot ja niiden tavoitteet
 1. Etelä-Savon lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmä
 2. Kuntakohtaiset lasten, nuorten ja perheiden työryhmät
 3. Etelä-Savon alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä
 4. Etelä-Savon perhekeskustoimijat
 5. Kohtaamispaikkaverkosto
 6. Lapset puheeksi –kehittäjäverkosto ja Lapset puheeksi -kouluttajat
 7. Parisuhteen tuen ja eroauttamisen kehittäjäverkosto
 8. Varhaisen tuen työpajat
 9. Kansalliset verkostot
3. Seuranta- ja arviointi

Etelä-Savon
perhekeskustoiminnan
laajempi kuvaus löytyy
Etelä-Savon lasten ja
nuorten hyvinvointi-
suunnitelmasta, joka
löytyy [tästä linkistä](#).

Tämä perhekeskus-
toiminnan
toimintasuunnitelma
keskittyy perhekeskus-
toiminnan monitoimijaisiin
verkostoihin, jotka
osaltaan vastaavat lasten
ja nuorten hyvinvointi-
suunnitelmassa olevien
tavoitteiden ja
toimenpiteiden
edistämiseen.

Kuvassa näkyvät lasten
ja nuorten hyvinvointi-
suunnitelman neljä
painopistettä.

Tämä
toimintasuunnitelma on
vuosille 2026-2029.
Suunnitelmaa voidaan
päivittää tarvittaessa.

Tiivistelmä

Etelä-Savon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sisältö

Etelä-Savon perhekeskustoimintaa on aloitettu kehittämään kansallisessa LAPE-muutosohjelmassa 2017 ja on ollut osa pysyvää toimintaa alueellamme vuodesta 2019 alkaen.

Etelä-Savossa on kolme perhekeskusaluetta; Mikkelin, Pieksämäen ja Savonlinnan alueet.

Lapsiperheiden avoimet kohtaamispaikat ovat pääasiassa kuntien ylläpitämiä tiloja, joissa on avointa toimintaa, vertaistukea sekä palveluiden jalkautumista. Kaikki toimijat yhdessä tuottavat sisältöä ja toimintaa avoimiin kohtaamispaikkoihin.

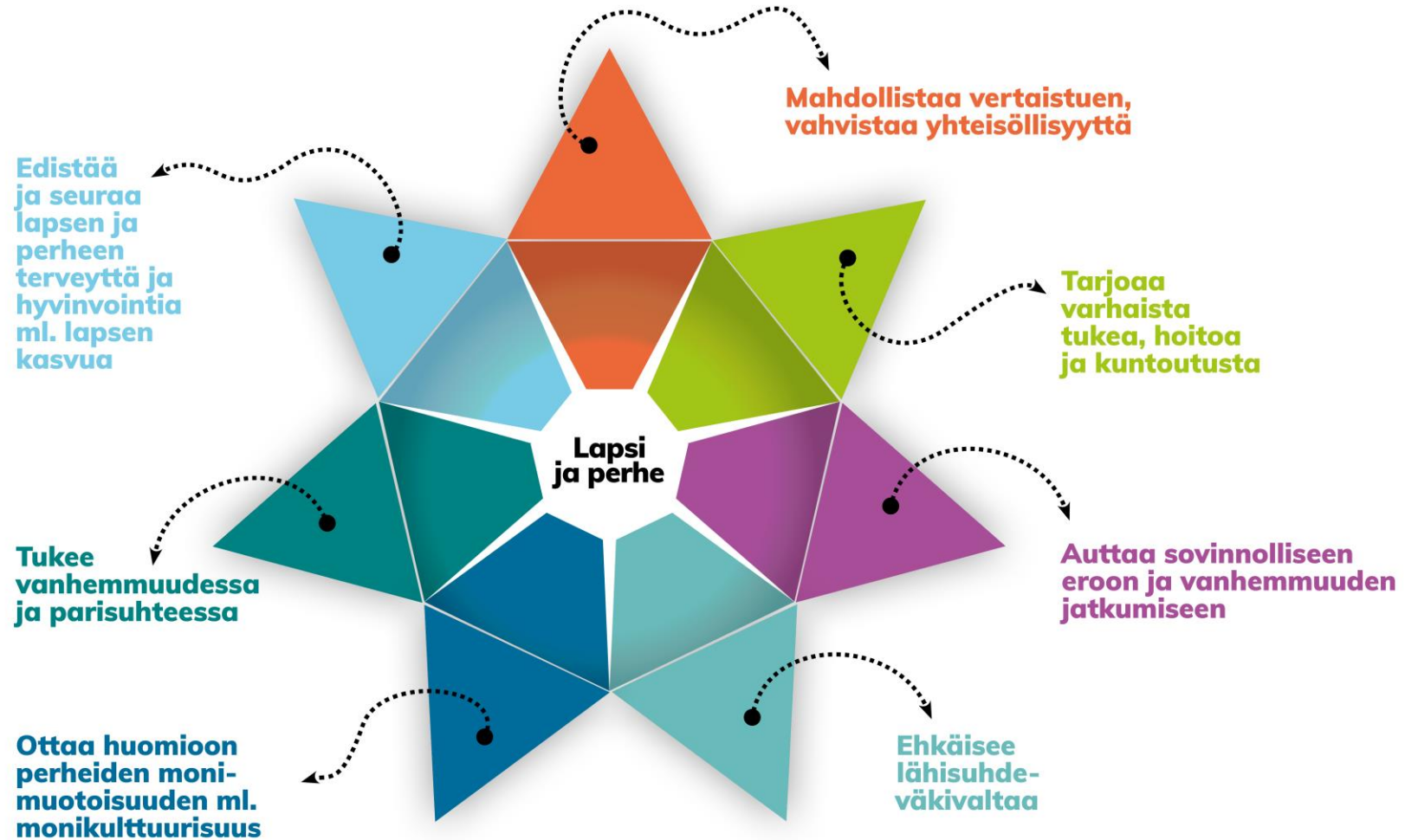
Sähköinen perhekeskus-kokonaisuus jakautuu kolmeen osa-alueeseen:

- Perheellisten ja perhettä perustamassa olevien verkkopalvelu Omaperhe.fi
- Nuorten verkkopalvelu Omahelpperi.fi
- Ammattilaisten osio

Sähköisen perhekeskuksen pääkäyttäjä on Eloisalla, mutta kokonaisuus on tarkoitettu kaikille tuomaan näkyväksi perhekeskustoimintaa.

Mitä perhekeskus tekee?

Nostoja ja esimerkkejä

Mitä perhekeskus tekee?

Perhekeskustoiminnan seuranta ja arviointi

Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia ml. lapsen kasvua

Parisuhteen tuen ja eroauttamisen kehittäjäryhmät. Vanhemmuuden tuki läpileikkaava teema toimintoja ja palveluja suunnitellussa ja toteutuksessa.

Tukee vanhemmuudessa ja parisuhteessa

Otaa huomioon perheiden monimuotoisuuden ml. monikulttuurisuus

Läpileikkaava teema toimintoja ja palveluja suunnitellussa ja toteutuksessa.

Lapsi ja perhe

Mahdollistaa vertaistuen, vahvistaa yhteisöllisyyttä

Kaksi kertaa vuodessa järjestettävä kaikille avoin vertaisryhmäohjaajien verkostoitumis- ja ideointitapaaminen. Vertaisryhmät kootaan Sähköiseen perhekeskukseen (järjestäjien vastuulla).

Varhaisen tuen työpajat. Läpileikkaava teema toimintoja ja palveluja suunnitellussa ja toteutuksessa.

Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta

Auttaa sovinnolliseen eroon ja vanhemmuuden jatkumiseen

Parisuhteen tuen ja eroauttamisen kehittäjäryhmät. Haastavat erot –työryhmä.

Ehkäisee lähisuhdeväkivaltaa

Lähisuhdeväkivaltatyön koordinaattorin koordinoima Väkivallaton Etelä-Savo -työryhmä.

Perhekeskustoiminnan monitoimijaiset verkostot

ETELÄ-SAVON LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN JOHTORYHMÄ

Maakunnallinen perhekeskustoiminnan johtoryhmä linjaa ja ottaa kantaa.

ETELÄ-SAVON ALUEELLINEN OPISKE-
LUHUOLLON YHTEISTYÖRYHMÄ

ETELÄ-SAVON PERHEKESKUSTOIMIJAT

Toimii ”työrukkasena”,
toimeenpanijana, sekä tiedon
välittäjänä ja tuojana.

Lupa ja mahdollisuus kehittää.

KUNTAKOHTAISET LASTEN, NUORTEN JA
PERHEIDEN TYÖRYHMÄT

Kohtaamispaikka- verkosto

Parisuhteen tuen ja eroaut-
tamisen kehittäjäverkosto

Varhaisen tuen työpajat

Lapset puheeksi kouluttajat

Lapset puheeksi
kehittäjäverkosto

Muut verkostot

**Kansallinen kehittäminen
eri verkostoissa**

Edustus Etelä-Savon hyvinvointi-
alueelta, kunnista sekä järjestöistä
ja seurakunnista

Etelä-Savon
hyvinvointialue

**ETELÄ-SAVON
PERHEKESKUS**

Etelä-Savon lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmä

Nykytila

Maakunnallinen lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmä aloitti toimintansa alkuvuodesta 2018. Johtoryhmä kokoontuu pääasiassa kuukausittain. Työryhmässä on nimetyt jäsenet kaikista lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimijoista: hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelut, kuntien palvelut sekä järjestöt ja seurakunnat. Maakunnallinen perhekeskustoiminnan johtoryhmä linjaa ja ottaa kantaa maakunnalliseen perhekeskustoimintaan Yhteistyöllä tavoitellaan palvelukokonaisuuteen liittyvien eri osa-alueiden kokonaisvaltaista yhteistä näkemystä ja linjauksia.

Perhekeskustoiminnan yhteistyösopimuksen sopimuskaudeksi valitaan johtoryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä tarkistetaan johtoryhmän jäsenet, tehtävät ja tavoitteet.

Johtoryhmän tehtävät ovat:

- Tukea palveluiden integroitumista ja monitoimijuutta maakunnallisen perhekeskustoimintamallin mukaisesti. Edistää ja yhteensovittaa johtamista sekä palveluiden kehittämistä.
- Vahvistaa lapsi- ja perhelähtöisen toimintakulttuurin mukaisia päätöksiä ja toimintaa.
- Linjata ja sopia maakunnallisista yhteisistä toimintamalleista ja näyttöön perustuvista menetelmistä.
- Käsitellä keskeiset palvelukokonaisuuteen liittyvät asiakirjat ja esitykset ennen niiden siirtymistä kunnan ja hyvinvointialueen päätöksentekoon.
- Määritellä ja koota maakunnallisia palvelukokonaisuuteen liittyviä tiedon indikaattoreita ja strategisia suunnitelmia.
- Viedä tietoa ja lisätä ymmärrystä lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuudesta yhteistyöverkostoissa

Vastuu-/yhteistyötahot: Perhekeskuskoordinaattori yhdessä puheenjohtajan kanssa valmistelee kokoukset. Perhekeskuskoordinaattori toimii sihteerinä.

Etelä-Savon perhekeskustoimijat

Nykytila

Etelä-Savon perhekeskustoimijat työryhmässä on edustus kaikista Etelä-Savon kunnista, Eloisan palveluista, keskeisimmistä järjestöistä ja seurakunnista sekä perhekeskustoiminnan painopisteistä. Työryhmän tehtävänä on käytännön perhekeskustoiminnan toteutus, linjattujen resurssien toteutus, huomioida maakunnallinen yhtenäisyys sekä tiedotus ja viestintä.

Tavoitteet 2026-2029

- Verkostoon nimetyt toimijat sitoutuvat työryhmän työskentelyyn ja osallistuvat aktiivisesti työryhmän kokouksiin
- Viestinnän ja tiedottamisen parantaminen
 - Sähköinen perhekeskus ymmärretään kaikkien toimijoiden työkaluksi ja siitä tiedotetaan asukkailla ja asiakkaille monikanavaisesti
- Kaikessa toiminnassa huomioidaan varhainen tuki ja vanhemmuuden tuki koko lapsuus- ja nuoruusiän

Vastuu-/yhteistyötahot: Perhekeskuskoordinaattori vastaa työryhmän koolle kutsumisesta (4krt/vuosi, joista yksi livekokous). Työryhmän jäsenet voivat vaikuttaa tapaamisten sisältöihin. Työryhmän jäsenet vastaavat yhteisten sovittavien asioiden siirtymisen oman organisaation/työyksikkönsä toimintaan.

Kuntakohtaiset lasten, nuorten ja perheiden työryhmät

Nykytila

Kuntien työryhmien tarkoituksena on koota yhteen, linjata sekä yhteensovittaa paikallista perhekeskustoimintaa. Erityisenä painopisteenä kohtaamispaikat, avoin toiminta sekä varhainen tuki.

Kuntien työryhmissä on läpileikkaava edustus lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimijoista. Edustus tulee olla kunnasta, Eloisalta, keskeisimmistä järjestöistä ja seurakunnista ja mahdollisuuksien mukaan perheiden edustaja.

Tavoitteet 2026-2029

- Työryhmä kokoontuu säännöllisesti kattavalla kokoonpanolla
- Paikallisen ja maakunnallisen tiedon jakaminen
- Kohtaamispaikkatoiminnan selkiyttäminen, kaikkien vastuulla sisällöntuottaminen kohtaamispaikkaan
- Selkeät varhaisen tuen toimintamallit
- Sähköisen perhekeskustoiminnan tiedottaminen niin kuntalaisille kuin ammattilaisille

Vastuu-/yhteistyötahot: Jokainen kunta on nimennyt kunnan LAPE-työryhmän puheenjohtajan, joka vastaa työryhmän koollekutsumisesta ja toiminnasta. Perhekeskuskoordinaattori osallistuu kuntien LAPE-työryhmiin kutsuttuna.

Etelä-Savon alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Nykytila

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä on koulutuksen järjestäjien ja hyvinvointialueen yhteistyöelin, joka käsittelee hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhuollon yhteistyökysymyksiä. Yhteistyöryhmässä on edustajat Etelä-Savon jokaisen kunnan sivistystoimesta, opiskeluhuollosta ja yhteistyötahoilta sekä nuorisoedustaja. Yhteistyöryhmä kokoontuu kolme kertaa vuodessa.

Yhteistyöryhmän tehtävät ovat:

- käsittelee hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhuollon yhteistyökysymyksiä
- valmistelee alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman hyvinvointialueen aluevaltuustolle
- seuraa suunnitelman toteutumista, mutta ei ohjaa varsinaisesti opiskeluhuollon kokonaisuutta

Vastuu-/yhteistyötahot: Yhteistyöryhmän puheenjohtajana toimii Eloisan yhteisten sotekeskuspalveluiden tulosaluepäällikkö.

Kohtaamispaikkaverkosto

Nykytila

Perhekeskustoiminnan mukaiset lapsiperheiden avoimet kohtaamispaikat ovat pääasiassa kuntien ylläpitämiä tiloja, joissa on lapsiperheille avointa toimintaa, vertaistukea ja -toimintaa sekä palveluiden jalkautumista. Kaikki toimijat yhdessä tuottavat sisältöä ja toimintaa avoimiin kohtaamispaikkoihin.

Kohtaamispaikkaverkostossa on jokaisen Etelä-Savon lapsiperheiden avoimen kohtaamispaikan yhteyshenkilö(-t). Tällä hetkellä Etelä-Savossa on yhdeksässä kunnassa perhekeskustoiminnan mukainen lapsiperheiden avoin kohtaamispaikka, 2026 vuoden alusta alkaen kymmenessä kunnassa.

Olemme mukana Perheet keskiöön –toiminnan kohtaamispaikkojen vertaisarviointimallissa ”Kaikkien perheiden paikka”, joka perustuu kansallisiin kohtaamispaikkakriteereihin. Seuraamme kohtaamispaikkojen kävijämääriä yhteisen maakunnallisen tilastoinnin kautta.

Nuorten osalta kohtaamispaikkoja ovat kuntien nuorisotilat sekä Ohjaamot.

Tavoitteet 2026-2029

- Monitoimijainen yhteistyö lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä lapsiperheille ennaltaehkäisevästi tietoa toiminnoista ja palveluista, myös Sähköistä perhekeskusta hyödyntäen
 - Eloisan, kunnan, seurakunnan ja järjestöjen jalkautuminen perheiden kohtaamispaikkaan
- Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen monitoimijaisesti
- Toiminnan säännöllinen arviointi Kaikkien perheiden paikka – vertaisarviointimallilla
 - Joka toinen vuosi vertaisarviointi, joka toinen vuosi itsearviointi
- Luodaan yhteinen kohtaamispaikan vuosisuunnitelmapohja, joka sekä huomioi yhteiset tavoitteet että kohtaamispaikkojen yksilöllisyyden
- Toiminnassa huomioidaan monimuotoisesti perheet, erityisesti maahanmuuttajaperheet
- Perheiden turvallinen arki ja vanhemmuuden tuki monitoimijaisesti tukien, mm. vuorovaikutus- ja vanhemmuustaidot
 - Esimerkiksi Neuvokas perhe –materiaalit apuna

Vastuu-/yhteistyötahot: Perhekeskuskoordinaattori kutsuu kohtaamispaikkaverkoston koolle neljä kertaa vuodessa, joista yksi on live-kokous. Yhteyshenkilöt vastaavat yhteisten sovittavien asioiden siirtymisen omaan kohtaamispaikkatoimintaan. Yhteyshenkilöt koollekutsuvat oman kohtaamispaikkansa kohtaamispaikkatiimin.

Kohtaamispaikan koordinointi

- esimerkki toimintamallista

Avoin kohtaamispaikka

Yhteyshenkilö(-t)

Ohjausryhmä

- ❖ esim. jo toimiva ryhmä, kuten kunnan LAPE-työryhmä tms.
- ❖ ohjaa, tukee ja linjaa kohtaamispaikkatyötä
- ❖ tapaamiset suunniteltuja ja sovittuja
 - ❖ yhteyshenkilö koollekutsujana

- ❖ koordinointi ja yhteensovittaminen
- ❖ vastuu toimintasuunnitelmasta, tilastoinnista ja arvioinnista
- ❖ tiedotus, viestintä ja mainonta
- ❖ koollekutsuja ja yhteen kokoaja
- ❖ kuuluu maakunnalliseen kohtaamispaikkaverkostoon

Kohtaamispaikkatiimi

- ❖ edustajat kohtaamispaikan päätoimijoista, kuten varhaiskasvatus, sote, seurakunta, järjestöt ja hankkeet
- ❖ toiminnan suunnittelu ja yhteensovittaminen
 - ❖ muiden toimipisteiden toiminnan huomioiminen
- ❖ käytännön järjestelyistä sopiminen
- ❖ säännöllinen kokoontuminen
- ❖ osallisuuden vahvistaminen

Kohtaamispaikka

- avoin toiminta
- vertaistoiminta
- varhainen tuki
- palveluiden jalkautuminen

Kohtaamispaikkatoiminnan toteuttajat

- ❖ toteuttavat joka päiväistä suunnitelmallista toimintaa kohtaamispaikassa
- ❖ tiivis yhteistyö
- ❖ ovat tietoisia käytänteistä, toimintamalleista, kohtaamispaikan ohjeista yms.
- ❖ keräävät palautetta asiakkailta
- ❖ hoitavat tilastointia

Lapset puheeksi –kehittäjäverkosto ja Lapset puheeksi -kouluttajat

Nykytila

”Lapset puheeksi (LP) -menetelmällä rakennetaan lapsen ja hänelle tärkeiden aikuisten välille yhteistä ymmärrystä sujuvasta arjesta. Menetelmän tavoitteena on lapsen hyvinvoinnin ja kehityksen tukeminen sekä ongelmien ennaltaehkäiseminen.

Keskustelu soveltuu käytettäväksi aina raskausajasta 18-vuotiaisiin nuoriin asti. Lapset puheeksi-menetelmän tavoitteena on tukea lapsia, nuoria ja perheitä heidän jokapäiväisessä elämässään kotona, päiväkodissa, neuvolassa, koulussa ja vapaa-ajan ympäristöissä.” Mieli ry

Kansallisesti Lapset puheeksi –menetelmää koordinoi Mieli ry. Lapset puheeksi –menetelmän koordinointi on Etelä-Savossa jaettu kahdelle työryhmälle. Kehittäjäverkosto vastaa työstä toiminnan kehittämiseksi ja juurruttamiseksi. Lapset puheeksi –kouluttajien vastuulla on menetelmäkoulutusten järjestäminen koulutussuunnitelman mukaisesti sekä ylläpitokoulutusten järjestäminen.

Lapset puheeksi –työtä ohjaavat 2024 valmistuneet tausta-asiakirjat:

- Suositus Lapset puheeksi –menetelmän käytöstä Etelä-Savossa
- Lapset puheeksi –menetelmän koulutussuunnitelma Etelä-Savossa

Tavoitteet 2026-2029

- Menetelmäkoulutusten jatkuminen mahdollisimman kattavasti eri toimialoilla Etelä-Savon alueella
- Kouluttajat kouluttavat aktiivisesti
 - Lapset puheeksi -koulutussuunnitelman noudattaminen
 - Työparimahdollisuuksien selvittäminen ja helpottaminen
 - Yli organisaatorajojen kouluttaminen, myös kouluttajatyöparina
 - Etsitään LP-koulutuksiin soveltuvat tilat organisaatioiden yhteistyössä
- Menetelmän ymmärryksen lisääminen
 - Esim. kirjo-lapset sekä muuttuvat perhe-elämän tilanteet
- Maakunnallisen tilastoinnin selvittäminen ja kehittäminen
 - Eloisan yhtenäisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hyödyntäminen
- Kouluttajuuden tuki maakunnallisesti ja kansallisesti, riippuen Mieli ry:n tuen jatkumisesta
- Kouluttajakoulutuksen järjestäminen/tarjoaminen joka toinen vuosi
- Koulutussuunnitelman ja suosituksen tarkistaminen kahden vuoden välein
- Suosituksessa mukana olevien palveluiden esihenkilöiden tapaaminen säännöllisesti ja suunnitelmallisesti kerran vuodessa

Vastuu-/yhteistyötahot: Perhekeskuskoordinaattori kutsuu sekä Lapset puheeksi- kehittäjäverkoston että Lapset puheeksi -kouluttajat koolle neljä kertaa vuodessa. Työryhmien jäsenet vastaavat yhteisten sovittavien asioiden siirtymisen omaan Lapset puheeksi –menetelmän toimintaan.

Tukirakenne

mieli Lapset puheeksi

Maakunnallinen
lasten, nuorten ja
perheiden
johtoryhmä

- Toimii menetelmän maakunnallisena ohjausryhmänä
- Päälinjaukset
- Tilannekatsaus tiedoksi vähintään kerran vuodessa

Menetelmä
osaajat

LP-kehittäjäverkosto

LP-kouluttajat

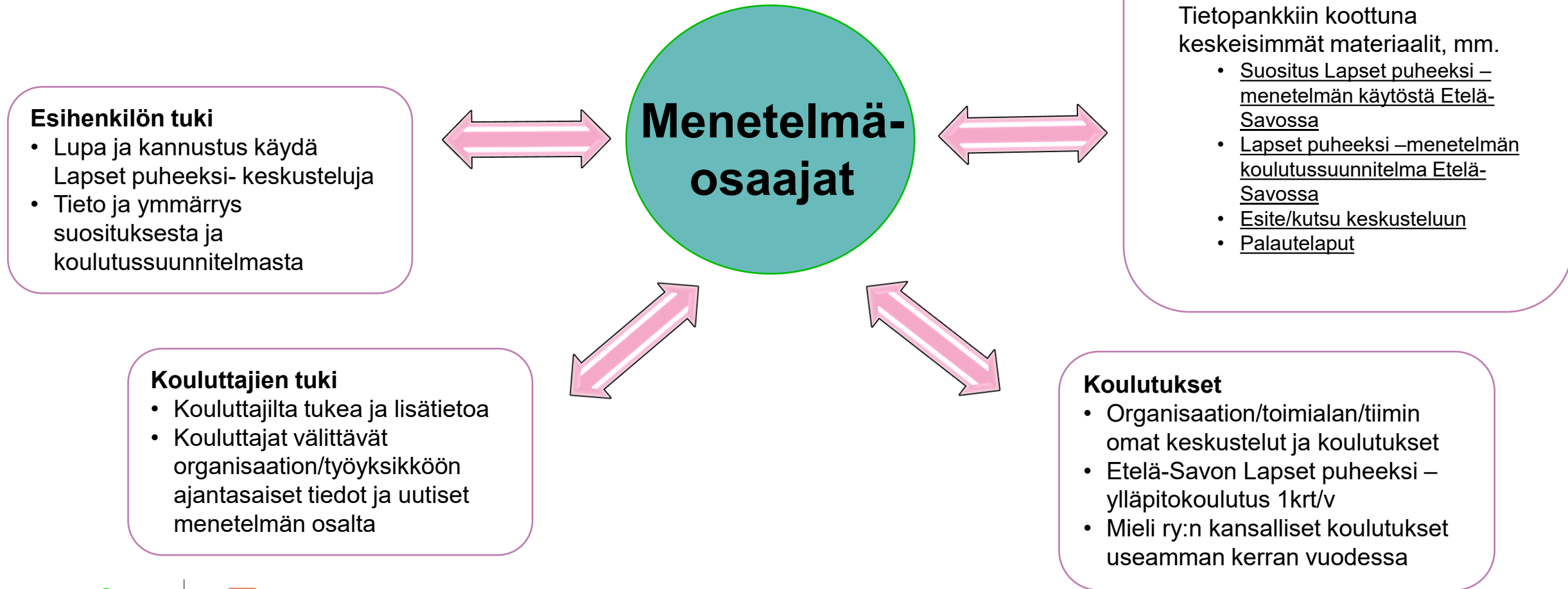
- Työ toiminnan kehittämiseksi ja juurruttamiseksi
- Kokonaisuuden hallinta
- Rakenteiden kehittäminen
- Perhekeskustoiminnan toimintasuunnitelman päivittäminen LP-toiminnan osalta
- Kouluttajien tuen varmistaminen
- Vuoropuhelu johtoryhmän ja esihenkilöiden kanssa
- Tapaamiset 4krt/vuosi, joista 1 livekokous

- Koulutussuunnittelu
- Vertaistuki
- Tiedon jakaminen
- Toimialojen verkostoituminen
- Ylläpitokoulutukset
- Tapaamiset 4krt/vuosi, joista 1 livekokous

Perhekeskuskoordinaattori koordinoi

Miten menetelmäosaajia tuetaan?

 Lapset puheeksi

Parisuhteen tuen ja eroauttamisen kehittäjäverkosto

Nykytila

Etelä-Savossa parisuhteen tuen ja eroauttamisen osalta on kolme alueellista kehittäjäryhmää; Mikkelin seudun, Pieksämäen seudun ja Savonlinnan seudun eroauttamisen kehittäjäryhmät. Lisäksi kehittäjäryhmät ovat kokoontuneet yhdessä kaksi kertaa vuodessa. Tällä toimintamallilla jatketaan edelleen, mutta jatkossa toinen maakunnallinen kokoontuminen pidetään etäkokouksena, toinen livekokouksena. Jatkossa käytetään nimeä parisuhteen tuen ja eroauttamisen kehittäjäryhmä ja -verkosto.

Osana yhteistä perhekeskustoimintaa sekä parisuhteen tukea ja eroauttamista on Eron ensiapupisteiden toiminta. Toiminta laajeni syksyllä 2025 Mikkelin lisäksi Pieksämäelle ja Savonlinnaan ja etätapaamisten myötä kaikkialle Etelä-Savoon. Eron ensiapupisteellä perhekeskusverkoston ammattilaiset kohtaavat kävijöitä parisuhteen tuen ja eroauttamisen asioissa. Lisätietoja Eron ensiapupisteestä löytyy [Eloisan sivuilta](#).

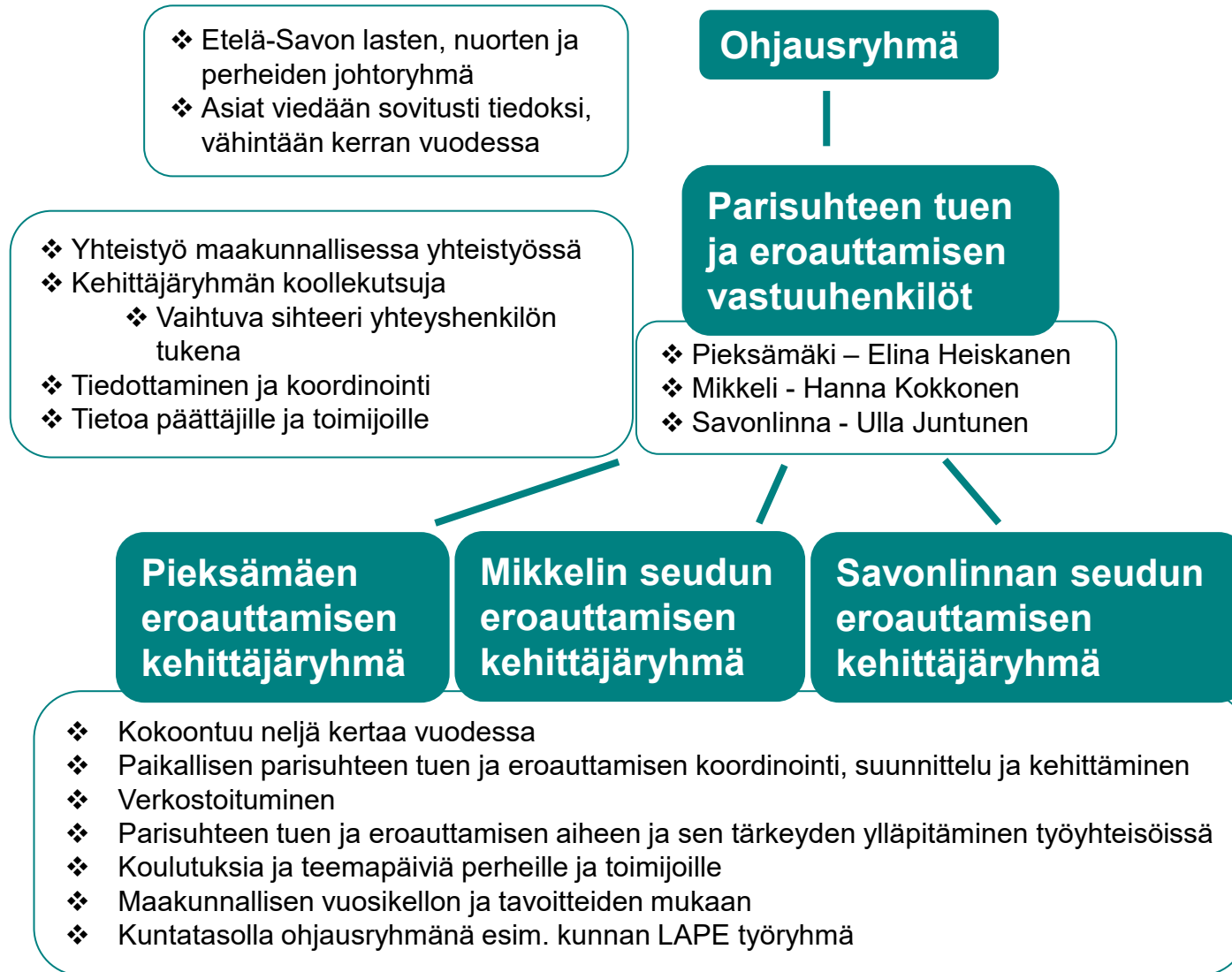
Kansallisena kehittäjä- ja yhteistyöryhmänä toimii Väestöliiton Parisuhtedekeskus Katajan ylläpitämä Parisuhteverkosto, jossa Etelä-Savoa edustaa perhekeskuskoordinaattori.

Tavoitteet 2026-2029

- Verkostoon nimetyt toimijat sitoutuvat työryhmän työskentelyyn ja osallistuvat työryhmän kokouksiin
- Koulutuksia ja teemapäiviä perheille ja toimijoille
- Verkostoituminen ja yhteinen kehittäminen
- Monipuolinen ja monikanavainen viestintä parisuhteen tuen ja eroauttamisen teemoista ja palveluista sekä asukkaille että ammattilaisille
- Päivitetään kerran vuodessa Parisuhteen tuen ja eroauttamisen palveluja Etelä-Savossa - opas

Vastuu-/yhteistyötahot: Perhekeskuskoordinaattori vastaa maakunnallisesta parisuhteen tuen ja eroauttamisen koordinoinnista. Jokaiselle paikalliselle kehittäjäryhmälle on nimetty vastuuhenkilö, joka vastaa vuosikellon mukaisesti kehittäjäryhmätoiminnasta.

Etelä-Savon parisuhteen tuen ja eroauttamisen toimintamalli

Perhekeskuskoordinaattori

Maakunnallinen yhteistyö

- ❖ Maakunnalliset tapaamiset kolmen kehittäjäryhmän kanssa kaksi kertaa vuodessa
 - ❖ Vetovastuu vaihdellen kolmen kehittäjäryhmän kesken
 - ❖ Toinen etätapaaminen, toinen livetapaaminen
- ❖ Yhteiset linjaukset ja tavoitteet (vuosikello ja toimintasuunnitelma)
- ❖ Koulutukset
- ❖ Verkostoituminen
- ❖ Yhteistyö ryhmätoiminnoissa
- ❖ Hyvien käytänteiden jakaminen

Maakunnallisen työn koordinointi

- ❖ Tietoisuus Etelä-Savon alueen eroauttamisen tilanteesta
- ❖ Yhteydenpito kehittäjäryhmien kanssa ja välillä; yhteiskehittämisen ja toiminnan tukeminen
- ❖ Osallistuminen kehittäjäryhmien kokouksiin kutsuttuna
- ❖ Maakunnallisten tapaamisten kokoaminen ja järjestäminen
- ❖ Koulutustarpeiden kartoittaminen ja niiden järjestäminen
- ❖ Linkkinä toimiminen kehittäjäryhmien ja johtoryhmän välillä

Kehittäjäryhmän tapaaminen (marras-joulukuu)

- ❖ Lapsiperheiden eroauttamisen palvelut –oppaan päivitys
- ❖ Kevään ryhmätöimintojen koonti
- ❖ Tavoitteet ja nostot seuraavalle vuodelle
- ❖ Vanhemmuussuunnitelman ja parisuhteen tuen ja eroauttamisen materiaalien boostaus

Maakunnallinen tapaaminen (lokakuu)

- ❖ Tavoitteiden läpikäynti
- ❖ Nostot maakunnalliselle johtoryhmälle
- ❖ Etätapaaminen

Kehittäjäryhmän tapaaminen (elo-syyskuu)

- ❖ Tietoa perheille parisuhteen tuesta ja eroauttamisesta
- ❖ Lapsiperheiden eroauttamisen palvelut –oppaan ja Eron ensiapupisteiden boostaus

Parisuhteen tuen ja eroauttamisen vuosikello

Kehittäjäryhmän tapaaminen (tammi-helmikuu)

- ❖ Tietoa päättäjille, esimiehille ja työyhteisöihin parisuhteen tuesta ja eroauttamisesta
- ❖ Kehittäjäryhmän jäsenlistan tarkistus

Maakunnallinen tapaaminen (maalis-huhtikuu)

- ❖ Koulutukset ja ryhmätöiminnat (tulevat ja tarve)
- ❖ Maakunnalliset parisuhteen tuen ja eroauttamisen toiminnot ja materiaalit
- ❖ Live-tapaaminen

Kehittäjäryhmän tapaaminen (huhti-toukokuu)

- ❖ Syksyn ryhmätöimintojen koonti
- ❖ Koulutukset (tulevat ja tarve)

Varhaisen tuen työpajat

Nykytila

Varhaisen tuen kehittäjäryhmän toiminta on korvattu avoimilla varhaisen tuen työpajoilla, joita perhekeskuskoordinaattorin koordinoimana on järjestetty neljä kertaa vuodessa. Työpajat ovat löytäneet paikkansa. Vuonna 2025 tilaisuuksiin ilmoittautui keskimäärin 140 ammattilaista. Työpajojen teemat on valittu osallistujien toiveiden ja arjen ilmiöiden pohjalta.

Tavoitteet 2026-2029

- Varhaisen tuen työpajat järjestetään neljä kertaa vuodessa
- Varhaisen tuen toimijoiden verkostoituminen
 - Tietoisuus toimijoista sekä varhaisen tuen muodoista
 - Perheiden palveluohjaus paranee ja perheet saavat oikeaa tukea ja apua oikeaan aikaan
- Työpajoissa keskitytään varhaisen tuen ja matalan kynnyksen avun ja tuen teemoihin
- Varhainen tuki on painopisteenä lapsiperheiden toimintoja ja palveluja kehittäessä

Vastuu-/yhteistyötahot: Perhekeskuskoordinaattori vastaa varhaisen tuen työpajojen järjestelyistä yhdessä toimijoiden kanssa. Kaikkien toimijoiden vastuulla varhaisen tuen huomioiminen omassa työssään.

Varhainen tuki Etelä-Savossa

Esimerkkejä varhaisen tuen muodoista

Kohdatuksi tuleminen

Avoin varhaiskasvatus
Avoimet kohtaamispaikat
Oppilaitosten yhteisöllinen opiskeluhoito
Perhekahvilat ja kerhot
Nuorisotilat, Ohjaamot
Vapaaehtoistoiminta
Näyttöön perustuvat menetelmät
Keskustelut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Tukea eri elämäntilanteissa

Vanhemmuuden tuki
Kasvun ja oppimisen tuki
Pari- ja perhesuhteen tuki
Eroauttaminen
Turvallisen arjen tuki
Vertaistuki
Puheeksi otto
Perhevalmennus
Perheasioiden sovittelu
Ankkuri-toiminta
Etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta

Olemme yhdessä tukenasi

Järjestöt
Seurakunnat
Kunnat
Eloisa

Palvelut tukenasi

Varhaiskasvatus
Esi- ja perusopetus, toinen aste
Nuorisotyön palvelut
Neuvolapalvelut
Opiskeluhoitopalvelut
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus
Lapsiperheen kotipalvelu
Perhetyö
Kasvatus- ja perheneuvonta
Tukisuhdetoiminta

Lapset, nuoret ja perheet mukana

Lasten, nuorten ja perheiden kyselyt
Vapaaehtoistoiminta
Vertaistoiminta
Kehittäjäjäsenet
Kokemusasiantuntijuus
Oppilaskunnat ja nuorisovaltuustot
Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi
Lapsivaikutusten arviointi

Kansalliset verkostot

Perhekeskuskoordinaattori edustaa Etelä-Savoa seuraavissa kansallisissa verkostoissa:

- Valtakunnallinen parisuhdeverkosto
 - Väestöliiton Parisuhdekeskus Kataja ylläpitämä
- Sydänliiton Neuvokas perhe –työ
- Kaikkien perheiden paikka –verkosto
 - Lastensuojelun keskusliiton Perheet keskiöön – toiminta ja avointen kohtaamispaikkojen vertaisarviointi

Yllä olevan listauksen lisäksi eri toimijoiden jäsenet voivat edustaa Etelä-Savoa erilaisissa kansallisissa lapsiin, nuoriin ja perheisiin liittyvissä verkostoissa.

Seuranta ja arviointi

Nykytila

Seurantaa ja arviointia on kehitetty viime aikoina. Kokonaisuutta on tiivistetty sekä yhteensovitettu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteiden kanssa. Etelä-Savon lapsiperhekeskustoiminnan seuranta ja arviointi koostuu kolmesta osasta:

- Perheiden kysely
 - Toteutetaan syksyisin kahden vuoden välein. Monitoimijainen ja –kanavainen markkinointi. Kyselyn tulokset ovat julkisesti kaikkien saatavilla ja tietoa hyödynnetään erilaisten suunnitelmien teossa.
- Kuntakohtainen monitoimijainen arviointikysely
 - Toteutetaan alkuvuodesta kahden vuoden välein.
- Indikaattorikoonti
 - Vahva linkitys Etelä-Savon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2026-2029
 - Erillinen päivittyvä diapaketti
<https://eloisa.ims.fi/spring/public/a244c169-5c19-414c-b8a2-6d9190cb0c8e/fi>
 - Päivitetään vähintään kerran vuodessa

Tavoitteet 2026-2029

- Perheiden kyselyn ja kuntakohtaisen monitoimijaisen arviointikyselyn toteuttaminen kahden vuoden välein.
 - Perheiden kysely syksyllä 2027, 2029
 - Kuntakohtainen arviointikysely alkuvuonna 2026, 2028
- Indikaattoritietoa seurataan säännöllisesti ja poikkeaviin muutoksiin perehdytään
- Seuranta- ja arviointikokonaisuuden hyödyntäminen läpileikkaavasti eri toimijoiden ja organisaatioiden keskuudessa

Vastuu-/yhteistyötahot: Perhekeskuskoordinaattori erikseen sovittaman työryhmän kanssa tarvittaessa päivittää perheiden kyselyn lomaketta ja suunnittelee viestintää. Perhekeskuskoordinaattori vastaa kuntakyselystä sekä päivittää erillistä indikaattoridiapakettia. Kaikkien vastuulla viedä seurantatietoa eteenpäin ja ottaa omassa työssään huomioon esiin nousevia kehittämiskohtia.

Lisätietoja perhekeskustoiminnasta

www.etelasavonha.fi/perhekeskus

Sähköisen perhekeskuksen kokonaisuus:

Omaperhe.fi

Omahelpperi.fi

Ammattilaisenoma.fi

